

Second International Conference on Management and Development Culture

بررسی موانع اجرای حسابرسی آنلاین در دستگاه های دولتی از دیدگاه کارشناسان مالی در استان ایلام

مسلم خیری دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه پیام نور عسلویه (نویسنده مسئول)
دکتر عبدالکریم مقدم استادیار دانشگاه پیام نور عسلویه

۱- چکیده

هم اکنون حسابرسی رعایت دستگاه های دولتی آنقدر ناهنگام و دیر اجرا می شود که نمی تواند از معاملات فریب آمیز جلوگیری کند اگر صدور سند حسابداری به صورت آنلاین و بدون درنگ انجام شود لازم است حسابرسی به صورت آنلاین و بدون درنگ اجرا شود (اونیونز، ۲۰۰۳) بنابراین اخذ تصمیمات به موقع و با کیفیت نیاز گزارش حسابرسی به موقع و مستمر دارد. سرمایه گذاران، اعتباردهندگان و نظارت کنندگان از حرفه حسابداری انتظار توسعه خدمات موجود از قبیل دیجیتالی و الکترونیکی نمودن اطلاعات مالی، سهولت دسترسی، قابلیت انعطاف پذیری بالا، ذخیره سازی و نگهداری آسان، سهولت در سازماندهی و خلاصه سازی و استفاده از فناوری جدید سیستم گزارشگری دارند حسابرسان کجا بوده اند؟ این یک سؤال آشنا بعد از فاش شدن تقلب های مالی، بروز رسوایی ها و بحران های مالی در همه جای دنیاست. در ایران پس از برملا شدن تقلب های اخیر برخی کارشناسان ادعاهای شکست حسابرسی را مطرح کرده اند که انگشت اتهام تا حدودی به سمت حسابرسان و کیفیت گزارش حسابرسی نشان رفته است، سیستم های سنتی با ظهور فناوری جدید بتدریج اعتبار خود را از دست داده اند (حساس یگانه و غلام زاده لداری، ۱۳۹۱)

در این راستا این پژوهش به بررسی موانع حسابرسی آنلاین در دستگاه های دولتی از دیدگاه کارشناسان مالی در استان ایلام پرداخته که بصورت پیمایشی و میدانی صورت پذیرفته است و با استفاده از توزیع پرسشنامه بین ذیحسابان، حسابرسان دیوان محاسبات و مدیران و کارشناسان مالی دستگاه های دولتی گردآوری شده و جهت آزمون فرضیه پژوهش، از آزمون های کای دو، بای نومیال و رتبه ای فریدمن بوسیله نرم افزار spss استفاده شده است نتایج این پژوهش نشان می دهد که زیرساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی، امنیت مبادله الکترونیکی داده ها در شبکه های مجازی، بودجه لازم جهت پیاده سازی سایت نظارت الکترونیکی از طریق فیبر نوری و شبکه مجازی و نداشتن دانش کافی مدیران و کادر مالی دستگاه های اجرایی با سیستم حسابرسی آنلاین مانع اجرایی این سیستم بوده است.

واژگان کلیدی: حسابرسی آنلاین، فناوری اطلاعات، دستگاه های دولتی، حسابرسی نظارت الکترونیکی، ذخیره سازی اسناد

Second International Conference on Management and Development Culture Examining the barriers of online auditing performance in governmental systems in opinion of financial experts in Ilam province

Moslem kheiri accounting graduate student Asalooye PNU (Author)
Doctor abdol karim moghdam University Nvrvahd message Asalooye

Abstract

Nowadays observing organizational systems performed very late which can't prevent from fault operation, if accounting document issuance done in way of online and without pause, its essential that auditing has done as online and without pause (Onewnenz, 2003). On time decisions and with quality needs auditing report on time and continues. Investments, validators and supervisors has expect of developing exist services such as digital and electronic of financial information, access ease, high flexibility, storage and simple maintaining, ease of organizing and summarizing and use of new technology of report system. Where were auditors? This similar question after divulging financial faults, appearing the incident scandal and financial phenomenon in whole of world. In Iran after preventing recent faults some of experts determined the claim of auditing assertion. Traditional systems with appearing new technologies lost their credibility. In this way this research aimed to examining the barriers of online auditing in governmental organizations in opinion of financial experts which as survey and accepted. And using distributing questionnaire between accountant, auditors of court of aduit and managers and financial experts of governmental organizations have been gathered and in order of research hypothesis test, from Chi-Square Test, Pay Nomial and grade of Freadman using SPSS software. The research results shows that communicational infrastructures and virtual networks, data electronic exchange in virtual networks, enough budget for implementing electronic supervisor site through optical fiber and lack of knowledge of managers and financial staffs of executive systems with online auditing systems was executive barrier of this system.

Keywords: Online Auditing, Information Technology, Governmental Systems, Auditing of Electronic Supervision, Document storage

Second International Conference on Management and Development Culture

۲-مقدمه

باکالگری روش های جدید فناوری اطلاعات از قبیل تجارت الکترونیک، مبادله الکترونیکی^۱ داده های مالی و نیز استفاده از اینترنت در فعالیت های تجاری روزبه روز در حال گسترش و مورد توجه است. این نوآوری ها همگی به نحوی سعی در تامین نیازهای متنوع استفادکنندگان اطلاعات مالی دارد، تحولات فناوری اطلاعات بر گزارشگری تاثیر گذاشته و آن از شکل سنتی به سمت گزارشگری بلادرنگ سوق داده است. سرمایه گذاران، اعتباردهندگان و نظارت کنندگان از حرفه حسابداری انتظار توسعه خدمات موجود از قبیل دیجیتالی و الکترونیکی نمودن اطلاعات مالی، سهولت دسترسی، قابلیت انعطاف پذیری بالا، ذخیره سازی و نگهداری آسان، سهولت در سازماندهی و خلاصه سازی و استفاده از فناوری جدید سیستم گزارشگری دارند (معیری، ۱۳۸۸). فناوری کمک می کند تا حسابرسان برای حمایت از نظر خود شواهد حسابرسی بهتری را در مورد صورت های مالی به دست آورند (رحیمیان، ۱۳۷۷). امروزه تحول های شگرفی در زمینه فناوری اطلاعات رخ داده و پیشرفت های آن فراگیر شده، به طوری که موجب دگرگونی در زمینه های مختلف شده است. فناوری اطلاعات عنصری کلیدی در حذف محدودیت زمانی و مکانی، دسترسی بهتر و سریع تر به اطلاعات، بروز بودن و ... است. به عبارت دیگر، فناوری اطلاعات روش انجام کارها را دگرگون کرده و باعث شده بستری که بر کاغذ بنا شده بود به بسترهای الکترونیکی تبدیل شود که آن را در اصطلاح تبادل الکترونیکی اطلاعات می نامند (الهی و آذر، ۱۳۷۸)

۳- بیان مساله

با ظهور فناوری های جدید، سیستم های سنتی بتدریج اعتبار خود را از دست داده اند و کیفیت اطلاعات حاصل از آنها برای تصمیم گیری تنزل یافته است. ذینفعان اطلاعات مالی دیگر با گزارش های سالانه و با تاخیر قانع نمی شوند زیرا این نوع حسابرسی اغلب اثربخشی نتایج حسابرسی را بعد از تقلب یا اشتباهاتی که رخ می دهند، فراهم می کند. بنابراین انتظارات تحولات اساسی در اطلاعات حسابرسی مالی را دارند (جامعی و همکاران، ۱۳۹۱). حسابرسی^۲ آنلاین، رویکردی است که در آن نظارت بر کنترل های داخلی و آزمون داده های مربوط به معاملات به صورت همزمان با وقوع رویداد ها جهت ایجاد اطمینان و اعتبار بخشی بهنگام انجام می شود که این امر کارایی و اثربخشی حسابرسی را بهبود بخشیده و احتمال شناسایی اشتباهات با اهمیت و تقلب ها را افزایش می دهد (باقرپور و لاشانی و همکاران، ۱۳۹۰). این سیستم با ایجاد نوعی پایگاه اطلاعاتی حسابرسان را قادر می سازد تا با استفاده از اینترنت و به کار گیری حسگرها و نماینده های الکترونیکی به نظارت مستمر واحدهای تجاری مورد رسیدگی خود بپردازد و هر گونه تضاد بین ثبت های انجام شده سیستم مورد رسیدگی و آنچه که برای نماینده الکترونیکی تعریف شده است برای حسابرسان به شکل نامه الکترونیکی (ایمیل) ارسال می شود و بدین ترتیب می توانند بهترین عملکرد مناسب را تشخیص دهند (سین چن، ۲۰۰۳). فناوری اطلاعات، استفاده از رایانه و ارتباط های راه دور برای جمع آوری، پردازش، ذخیره سازی و انتشار اطلاعات صوتی، تصویری، متنی و عددی است مهم ترین ویژگی فناوری اطلاعات، سرعت زیاد در پردازش داده ها، دقت فوق العاده زیاد، سرعت بالای دسترسی به اطلاعات، بروز بودن، امکان مبادله الکترونیکی اطلاعات، کیفیت بالا و قیمت تمام شده پایین است (اعتمادی و همکاران، ۱۳۸۵).

محقق اقدام به بررسی و شناسایی موانع اجرایی حسابرسی آنلاین در دستگاه های دولتی از دیدگاه کارشناسان مالی در استان ایلام با هدف ایجاد نظام نظارتی هماهنگ و یکپارچه به صورت الکترونیکی از طریق سامانه و زیر ساخت های فناوری اطلاعات نموده است، بنابراین محقق بر آن شده است تا مهمترین موانع و چالش های اجرای حسابرسی آنلاین در دستگاه های دولتی را بررسی و معرفی نماید.

۴- اهمیت و ضرورت تحقیق :

طی چند دهه ی گذشته پیشرفت های سریع فناوری ماهیت، زمان بندی و مدارک و مستندات فرایند حسابرسی را تغییر داده است. در اقتصاد امروزی به موقع بودن و قابل اتکا بودن اطلاعات مالی برای اخذ تصمیمات به روز تجاری راجع به طرح های

Second International Conference on Management and Development Culture

استراتژیک، افزایش سرمایه و خریداران و فروشندگان سهام، با اهمیت می باشد. امروزه سیستم های اطلاعاتی بسیار پیشرفته ای وجود دارد که قادر هستند اطلاعات حسابرسی به موقع و بدون استفاده از سیستم کاغذی انجام دهند هم چنین اگر معاملات تجاری به صورت بدون درنگ و آنلاین انجام شود، لازم است حسابرسی نیز به صورت آنلاین و بدون درنگ انجام شود. امروزه برای اکثر سازمان ها مفهوم اعتبار بخشی بدون درنگ می تواند کمک شایانی بر تصمیمات فوری استفاده کنندگان داشته باشد این نوع اعتبار بخشی بهنگام مفهوم حسابرسی آنلاین را برای سازمان های دولتی الزامی می سازد. بنابراین انجام چنین تحقیقی در این زمینه ضروری به نظر می رسد چرا که استفاده از روش حسابرسی آنلاین باعث می شود صورت های مالی دستگاه های دولتی از شفافیت لازم برخوردار باشد. حسابرسی آنلاین می تواند با بکارگیری ابزار تکنیک ها و تکنولوژی جدید از تقلب های آشکار که در دهه اخیر توسط شرکت های هم چون انرون^۳، ورلد کام^۴ و آهولد^۵ اتفاق افتاده است جلوگیری نماید تا اعتماد از دست رفته به حرفه حسابرسی بر گردانده شود (مرادی و منوچهری، ۱۳۸۷). در این راستا حسابرسی آنلاین مدعی است که دستگاه های دولتی را کارآمدتر و پاسخگوتر ساخته و همچنین باعث شفافیت صورت های مالی جهت استفاده از قابلیت های فناوری اطلاعات و ارتباطات در عرصه نظارت الکترونیکی، افزایش سرعت، دقت، صحت اطلاعات، تسهیل در تجزیه و تحلیل و استنتاج از نحوه عملکرد دستگاه دولتی شده که محقق اقدام به بررسی و شناسایی موانع اجرایی حسابرسی آنلاین در دستگاه های دولتی از دیدگاه کارشناسان مالی در استان ایلام با هدف ایجاد نظام نظارتی هماهنگ و یکپارچه به صورت الکترونیکی از طریق سامانه و زیر ساخت های فناوری اطلاعات نموده است.

۵- فرضیه های تحقیق:

- ۱- زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است.
- ۲- تضمین امنیت اطلاعات از سوی شرکت های امنیت اطلاعات الکترونیکی باعث روی آوردن مدیران مالی به تبادل اطلاعات الکترونیکی می گردد.
- ۳- مدیران مالی انجام هزینه های اضافی برای استقرار نظارت الکترونیکی در استان را به صرفه می دانند.
- ۴- نداشتن دانش فنی کافی مدیران و کادر مالی در دستگاه دولتی مانع از اجرایی این سیستم در دستگاه های دولتی است.

۶- تاریخچه:

نقطه آغازین حسابرسی آنلاین به دهه ۱۹۶۰ باز می گردد، در آن زمان آزمون کنترل ماشینی با استقرار و اجرای نرم افزارهای حسابرسی آغاز شد اما این نرم افزارها به سختی ایجاد و حفظ می شدند و در سازمان های نسبتاً اندکی به کار برده می شدند. در اواخر دهه ۱۹۷۰ حرکت به سمت این رویکرد آغاز شد. در دهه ۱۹۸۰ حسابرسان روش ها و ابزارهای حسابرسی رایانه ای را در رسیدگی و تحلیل های خاص به کار بردند. با توجه به این امر، توجه به پایشگری مستمر برای اولین بار در سطح وسیعی به حسابرسان معرفی شد. منطق اصلی این روش استفاده مستمر از تحلیل ماشینی داده ها بود که به حسابرسان در شناسایی حوزه هایی که بیشترین ریسک را دارند، به عنوان یک عامل پیش بینی در برنامه ریزی حسابرسی کمک می کند. با این حال، به دلایل مختلف، از جمله عدم دسترسی آن به نرم افزارهای مناسب، منابع فنی و متخصصین که بر چالش های دسترسی به داده ها غلبه کنند و از همه مهمتر تعهد سازمان ها به استفاده از روش و رویکرد حسابرسی که تفاوت چشمگیری داشت، حسابرسان در بیشتر قسمت ها حاضر به پذیرش آن نمی شدند. از دهه ۱۹۹۰ در حرفه حسابرسی جهانی، شاهد پذیرش وسیع راه حل های تحلیل داده ها بوده ایم. این راه حل ها ابزار مهمی در پشتیبانی از اثر بخشی کنترل های داخلی دانسته می شوند. از این فناوری در بررسی تراکنش ها برای یافتن شاخص های رویدادهایی استفاده می شود که به دلیل نبود کنترل داخلی یا شکست آنها در کارکرد مناسب رخ می دهند. هم چنین در شناسایی تراکنش هایی به کار می روند که استانداردهای کنترلی را برآورده نمی سازند (انجمن حسابرسان داخلی، ۲۰۱۰).

Second International Conference on Management and Development Culture

به اعتقاد انجمن حسابداران رسمی آمریکا حسابرسی آنلاین به عنوان یکی از فناوری های نوظهور که بر موسسه های حسابدار رسمی اثرگذار خواهد بود به ظاهر می تواند به کشف کژنمایی ها و تقلب ها در صورت های مالی کمک کند. در مقایسه با حسابرسی سنتی صورت های مالی، حسابرسی آنلاین به هنگام تر، جامع تر و صحیح تر است و هزینه کمتری دارد (آلس، کوگان، واسرهلی، ۲۰۰۵).

۷- تعاریف حسابرسی آنلاین، جهت حسابرسی آنلاین یا حسابرسی مستمر^۶ تعاریف ذیل صورت گرفته است:

- ۱- رویکردی است که امکان تهیه گزارش های حسابرسی به طور همزمان یا بعد از یک دوره مالی کوتاه مدت را برای حسابرسان فراهم می آورد و زمان وقوع رویدادهای مربوط به موضوع خاص برای یک مشتری و اظهار نظر حسابرس درباره اظهارات مشتری در مورد آن موضوع را از بین می برد (عرب مازار یزدی و همکاران، ۱۳۸۶).
- ۲- یک روش شناختی است که حسابرسان مستقل را قادر می سازد با استفاده از گزارش های حسابرسی که نسبت به یک موضوع، بطور همزمان یا مدت کوتاهی پس از وقوع آن منتشر می کند اطمینان مکتوب فراهم آورد (هوو و همکاران، ۲۰۰۸).
- ۳- عبارت است از ساختار یا چارچوبی که اطمینان بخشی کنترل، ارزیابی خطر، برنامه ریزی حسابرسی، تحلیل رقمی، سایر ابزارها، فنون و فناوری را با همدیگر همسو کرده و از موضوعات سطح خرد، از قبیل آزمون جزئی مبادلات برای ارزیابی اثر بخشی کنترل ها و موضوعات سطح کلان، مثل ارزیابی و شناسایی خطر، به منظور تأمین طرح حسابرسی سالانه حمایت می کند. همچنین، نیازمندی های سطح میانی از قبیل توسعه اهداف حسابرسی را مدنظر قرار می دهد (راماسوامی و لیونز، ۲۰۰۷).
- ۴- یک سیستم کامپیوتری است که در آن حسابرسان می توانند آزمون کنترل ها و محتوای معاملاتی را طی سال به منظور شناسایی معاملات خاص یا غیر عادی انجام داده و تعیین کنند که آیا تغییری در برنامه های کامپیوتری انجام شده است یا خیر (ارنس و همکاران، ۲۰۰۴).
- ۵- انجام حسابرسی به گونه ای پیوسته و مداوم، که همه طول دوره مالی را در بر گیرد (حقیقی، ۱۳۸۵).
- ۶- نوعی از حسابرسی است که نتایجی را همزمان یا در یک دوره زمانی کوتاه مدت پس از رخ دادن رویدادهای مربوطه فراهم می کند (کوگان و همکاران، ۲۰۰۳).
- ۷- فرآیند حسابرسی است که حسابرسان را قادر می سازد تا درجه ای از اطمینان روی اطلاعات را همزمان با افشای آنها یا کمی پس از افشاء فراهم آورند (رضایی و همکاران، ۲۰۰۲).
- ۸- یک روش جمع آوری اطلاعات حسابرسی الکترونیکی است که به عنوان مبنای معقول جهت اظهار نظر نسبت به ارائه منصفانه صورت های مالی، که تحت سیستم بدون کاغذ حسابداری بهنگام تهیه شده است، می باشد (مرادی و منوچهری، ۱۳۸۷).
- ۹- عبارت است از یک روش منظم جمع آوری شواهد حسابرسی الکترونیک به عنوان یک مبنای معقول جهت اظهار نظر نسبت به ارائه منصفانه صورت های مالی که تحت سیستم بدون کاغذ تهیه و ارائه شده است (رضایی و همکاران، ۲۰۰۱).
- ۱۰- به عنوان روش یا چارچوبی تعریف می شود که حسابرسان (مستقل و داخلی) را قادر می سازد تا نتایج مکتوبی روی یک موضوع مهم با استفاده از یک مجموعه ای از گزارش های منتشر شده در یک زمان فراهم کنند (کوگان و همکاران، ۱۹۹۹).
- ۱۱- به عنوان یک فناوری مکانیزه، گامی اساسی به سمت ارائه اطمینان بهنگام بوده و به حسابرسان اجازه می دهد تا بسیاری از روش های حسابرسی را به صورت آنلاین و بهنگام اجرا کنند و از انجام بسیاری از وظایف حسابرسی دستی و

Second International Conference on Management and Development Culture

- سنتری رهایی یابند. در مقابل این زمان را صرف وظایف سطوح بالاتر حسابرسی از جمله شناخت فرآیند کسب و کار صاحبکار و ارزیابی ریسک های مختلف نمایند (بیرس استیکر و همکاران، ۲۰۰۱).
- ۱۲- یک فرآیند جمع آوری و ارزیابی شواهد جهت تعیین کارایی و اثر بخشی حسابداری بهنگام در تامین امنیت دارایی ها، حفظ یکپارچگی داده ها و تهیه اطلاعات مالی قابل اتکاست (مرادی و منوچهری، ۱۳۸۷).
- ۱۳- روشی است که به وسیله حسابرسان برای انجام حسابرسی به صورت مستمر و مداوم، بکارگرفته می شود (وارن و اسمیت، ۲۰۰۶).
- ۱۴- فرآیندی است که حسابرسان را قادر می سازد تا اطمینان مورد نظر را همزمان با افشای اطلاعات فراهم آورند. تصمیم گیرندگان به عنوان اشخاص ثالث و مستقل به اطلاعاتی نیاز دارند که به موقع، ایمن، دقیق و واقعی باشند و حسابرسی آنلاین می تواند این امکان را برای آن ها فراهم سازد (علی مدد، ۱۳۸۳).
- ۱۵- سامانه ای است که به طور دائم از طریق شبکه های رایانه ای به هر دوی حسابرسی شونده و حسابرسان متصل است. حسابرسی برخط هر سه نوع خدمات حرفه ای را که حسابرسان مستقل ارائه می کنند، شامل خدمات اطمینان بخشی، گواهی گری و حسابرسی را در برمی گیرد (کردستانی و رحیمی، ۱۳۸۸). این نوع محوریت به لحاظ کارکردی، از طریق طراحی و استفاده از فن آوری های هوش مصنوعی بیشتر تقویت می شود (ابراهیمی، ۱۳۹۰).
- ۱۶- این نوع حسابرسی به موجب آن حسابرسان با بهره گیری از فناوری اطلاعاتی و ارتباطی به همراه تحلیل داده ها، صحت داده های مالی و کنترل های داخلی را ارزیابی کرده و درباره آنها گزارش دهند؛ شواهد الکترونیک را گردآوری کرده، و با حسابرسی شونده ارتباط برقرار کنند؛ بدون اینکه حضور فیزیکی در محل داشته باشند. به بیان دیگر، فرآیندی است منظم و باقاعده که حسابرسان دیوان محاسبات کشور را قادر می سازد تا اطمینانی را با استفاده از رشته گزارش های حسابرسی از موضوعی که جزو مسئولیت مدیران واحد مورد رسیدگی است، به طور همزمان و مجازی یا در اندک زمانی پس از وقوع رویداد مربوط به آن موضوع، فراهم آورند. یا می توان آن را به عنوان فرآیندی منظم تعریف نمود که به وسیله حسابرس تراکنش ها (با استفاده از نرم افزارهای هوشمند) به طور پیوسته بر مبنای معیارهای تجویز شده آزمون شده و هنجارشکنی و انحراف ها (استثنائها) از این معیارها شناسایی و گزارش شود. این نوع حسابرسی، به حسابرسان این توانایی را می دهد تا داده های کلیدی لازم را بهتر از گذشته برای تصمیم های راهبردی و عملیاتی گردآوری و تحلیل کنند. (اعتمادی و همکاران، ۱۳۸۵).

۹- مزایای حسابرسی آنلاین:

- به روز کردن اطلاعات کسب شده و شناخت ساختار کنترلی داخلی از قبیل محیط کنترلی و فعالیت های کنترلی.
- افزایش سرعت، دقت، صحت و جامعیت در نظارت و حسابرسی.
- کاهش زمان و هزینه های حسابرسی و همچنین افزایش کیفیت حسابرسی صورت های مالی
- افزایش انعطاف پذیری فرآیند حسابرسی و بهبود گزارشگری به اشخاص ثالث و صاحبکار (سرینی واس، ۲۰۰۶).
- تقسیم حجم رسیدگی ها بطور مناسب و در طول سال و کمک به حسابرس برای ارزیابی دقیق تر حسابرسی .
- استقلال حسابرس از نظام های کنترلی و مدیریتی .
- پیشگیری از انتقال اطلاعات، حذفیات و تقلب ها از فرآیندی به فرآیندی دیگر.
- ارتقا سطح روابط با صاحبکار و ارائه به موقع نظر حرفه ای حسابرس .
- ارائه گزارش های بهنگام درباره اطمینان از صحت صورت های مالی برای استفاده کنندگان.
- استفاده از قابلیت های فناوری اطلاعات و ارتباط در عرصه نظارت الکترونیکی (مرادی و منوچهری، ۱۳۸۷).
- بهبود کارایی، اثربخشی و عملکرد واحد تجاری (جامعی و همکاران، ۱۳۹۱) .
- نگهداری و در دسترس بودن اطلاعات جامع و کامل حسابرسان و امکان دسترسی سریع به این اطلاعات.

Second International Conference on Management and Development Culture

- بکارگیری شیوه های اعمال نظارت مقتدرانه به موقع در کنار تأثیر گذاری از تغییرات و تحولات سیاسی و اجتماعی.
- ایجاد بستری مطمئن و امن جهت تبادل اطلاعات با کمترین خطا و جلوگیری از افشای اطلاعات.
- سرعت زیاد در شناسایی خطرهای با اهمیت و یا نارسایی های کنترلی و گزارش به مدیریت.
- توسعه و یکپارچگی کاهش امکان تغییر در اطلاعات.
- تسهیل در تجزیه و تحلیل و استنتاج از نحوه عملکرد مالی دستگاه های تحت حسابرسی.
- اصلاح نظارت بودجه ای دستگاه های دولتی.
- اصلاح ساختار سیستم حسابرسی کنونی دستگاه های دولتی.
- کاهش فساد مالی در دستگاه های دولتی.
- کمک به شفافیت صورت های مالی دستگاه دولتی جهت تصمیم گیری بهتر مدیران.
- شفاف سازی درآمدها و هزینه های دستگاه های دولتی.
- استفاده از قابلیت فناوری اطلاعات و ارتباطات در عرصه نظارت الکترونیکی (باقرپور و لاشانی و همکاران، ۱۳۹۰).
- کاهش خطا و بهبود هماهنگی بین حسابرس و دستگاه های دولتی .

۱۰- معایب حسابرسی آنلاین :

- ۱- هزینه فراوان پیاده سازی سایت های نظارت الکترونیکی برای اجرای حسابرسی آنلاین .
 - ۲- نبود استاندارد ها و دستورالعمل های مدون برای انجام حسابرسی آنلاین .
 - ۳- مهارت کم کارکنان درباره انجام حسابرسی آنلاین .
 - ۴- نیاز به تغییرات در سازمان ها .
 - ۵- موضوعات مرتبط با امنیت و محرمانه بودن داده ها .
- ولی نباید از خطرهای بوجود آمده متعلق به فناوری اطلاعات صرف نظر کرد، زیرا این خطرها می توانند موجب ضررهای زیادی شوند . خطرهای ناشی از فناوری اطلاعات به شرح زیر است (آرنز و لایک، ۱۳۸۲) :
- ۱- اعتماد به توانایی های سخت افزار و نرم افزار.
 - ۲- قابل دید نبودن مسیر حسابرسی .
 - ۳- کاهش نقش انسان .
 - ۴- اشتباهای منظم (سیستماتیک) .
 - ۵- دسترسی افراد غیر مجاز به اطلاعات .
 - ۶- از بین رفتن داده ها.
 - ۷- تمرکز وظایف کارکنان .
 - ۸- نبودن اختیارات سنتی .
 - ۹- نیاز به تجربه در فناوری .

۱۱- مقایسه حسابرسی آنلاین با حسابرسی سنتی :

حسابرسی آنلاین و حسابرسی سنتی هر دو جز خدمات اطمینان بخشی محسوب می شوند . یعنی هر دو به دنبال افزایش کیفیت اطلاعات یا محتوای اطلاعاتی در جهت بهبود تصمیمات هستند. همانندی دیگر این دو حسابرسی اقلام تحت پوشش است بدین صورت که هر دو صورت های مالی اساسی (شامل : ترازنامه، صورت سود و زیان، صورت حقوق صاحبان سهام و صورت جریان های نقدی) را تحت تاثیر قرار می دهند و دیگر تشابه آنها استفاده از اصول پذیرفته شده حسابداری بعنوان معیار صحت است (طباطباییان، ۱۳۹۱).

Second International Conference on Management and Development Culture

۱- استمرار یا تکرار حسابرسی: استمرار حسابرسی یا به موقع بودن آن به نظر ایده آل می رسد. گرچه حسابرسی به موقع سیستم های اطلاعات حسابداری می تواند پیچیده باشد و ممکن است همیشه اثربخش نباشد. در نتیجه به موقع بودن حسابرسی آنلاین به سمت فرآیندهای پرخطر تجاری گرایش دارد. برای نمونه در شرکت های صنعتی که فرآیند پرداخت های خزانه به روز و ریسک بالایی دارد استمرار حسابرسی آنلاین محتاطانه است. از طرف دیگر ممکن است حسابرسی پیش پرداخت هزینه ها که ریسک کمتری دارد بطور دوره ای یا چرخه ای کافی می باشد. یک مدل از چرخه حسابرسی آنلاین حساب های پرداختی تجاری ارائه شده است. این چرخه وقتی حسابرسی به سیستم اطلاعات حسابداری متصل می شود آغاز و وقتی اتصال قطع می شود پایان می پذیرد. حسابرسی می تواند بعد از یک دوره زمانی یا بعد از چند رویداد مالی به سیستم اطلاعات حسابداری متصل شود. به هر حال پاتک اتال در سال ۲۰۰۴ پی برد که چرخه حسابرسی آنلاین به حجم معاملات بستگی دارد که ممکن است منجر به اثربخشی هزینه شود.

۲- در الگوی حسابرسی سنتی اطلاعات حسابداری به صورت سالانه حسابرسی می شوند. در نتیجه، اشتباهات بااهمیت، از قلم افتادگی ها و یا تقلب احتمالا تا ماهها قبل از حسابرسی نمی شوند. در حالی که حسابرسی آنلاین به صورت مداوم و به دفعات بیشتر انجام می شود. سرپرستی و نظارت مستمر کنترل های داخلی و آزمون معاملات به حسابرسان اجازه می دهد اشتباهات را در زمان رخ دادن کشف و بررسی کنند بنابراین، حسابرسی آنلاین می تواند موثرتر از حسابرسی سنتی باشد (سجادی و رشیدی، ۱۳۹۰).

۳- روش های حسابرسی خودکار (اتوماسیون در روش های حسابرسی):

در حسابرسی سنتی نیروی کار و زمان محدود است و روش های دستی حسابرسی به آن بستگی دارد. روش های حسابرسی خودکار مورد استفاده شده در حسابرسی آنلاین می تواند این محدودیت ها را کاهش دهد اما اجرای اتوماسیون در تمام روش های حسابرسی فوراً شدنی نیست. روش های حسابرسی که هنوز نیازمند قضاوت پیچیده و تردید حرفه ای خواهند بود می بایست به وسیله حسابرسی به صورت دستی در محیط حسابرسی آنلاین اجرا شوند. برای نمونه، ارزیابی برآوردهای مدیران ممکن نیست به صورت خود کار انجام شود. اما پیشرفت در هوش مصنوعی ممکن است روزی روش هایی که مستلزم قضاوت و تردید حرفه ای است را به سوی روش های حسابرسی اتوماتیک هدایت کند. علیرغم این، اتوماسیون کردن تعدادی از روش های حسابرسی سنتی فشرده سازی نیروی کار و زمان را کاهش می دهد و به کارایی تمام مراحل حسابرسی کمک می کند. برای اثر بخشی روش های حسابرسی اتوماسیون شده، لازم است رویه های کنترل داخلی تنظیم و مجموع اطلاعات استاندارد شود.

۴- وظیفه و نقش حسابرسان داخلی:

در حسابرسی سنتی، بیشتر کارهای انجام شده وابسته به زمان و کار حسابرسی است و هم چنین وظایف حسابرسان داخلی و خارجی از هم مستقل می باشد. در حالیکه در حسابرسی آنلاین، نقش اصلی حسابرس در محیط حسابرسی آنلاین ارائه شده رسیدگی کردن بر اختلافات/استثنائات در حسابرسی آنلاین و سروکار داشتن با روش هایی است که نیازمند قضاوت و تردید حرفه ای می باشد بنابراین پیاده سازی حسابرسی آنلاین به وسیله حسابرسان داخلی و خارجی به دوشکل متفاوت در اجرای روش های حسابرسی موجب عدم کارایی ماهیت، زمان بندی و حجم آزمون و رسیدگی ها خواهد شد. در نتیجه، اجرای حسابرسی آنلاین به وسیله حسابرسان داخلی ممکن است ایده آل به نظر بیاید زیرا به مقدار زیادی داده و رسیدگی های فراوان آزمون نیاز است اما حسابرسان مستقل می توانند با اجرای تحلیل های سطح بالا و اجرای ردیابی حسابرسی در سیستم حسابرسی آنلاین تخلفات و یا تقلبات مدیریت را کشف کنند. (همان ماخذ).

۵- ماهیت، زمان بندی و دامنه آزمون:

الف - ماهیت:

در حسابرسی سنتی، برای ارزیابی اظهارات مدیریت، کنترل های داخلی دستی و آزمون جزئیات مربوط به طور دوره ای اجرا می شوند. در مقابل، در الگوی جدید حسابرسی اطمینان دهی مستمر داده ها و سرپرستی کنترل های مستمر خودکار به کار گرفته می شوند (آلس و همکاران، ۲۰۰۸). در اطمینان دهی داده ها، داده های مالی به طور پیوسته برای کشف اشتباهات، آزمون می شوند. نقاط ضعف کنترل های داخلی و اشتباهات مالی کشف شده توسط سیستم حسابرسی آنلاین در بازرسی های انجام

Second International Conference on Management and Development Culture

شده، در گزارش استثناهای حسابرسی منعکس می شود.

ب - زمان بندی:

در حسابرسی سنتی آزمون کنترل های داخلی در زمان برنامه ریزی و آزمون جزئیات در مرحله ی اجرای حسابرسی انجام می شود. در حالی که در حسابرسی آنلاین، آزمون داده های عملیاتی و سرپرستی کنترل های داخلی به طور همزمان صورت می گیرد (رضایی و همکاران، ۲۰۰۱).

ج - دامنه آزمون :

حسابرسی سنتی از روش نمونه گیری سنتی استفاده می کند که آزمون دستی آن کاربر و زمان بر است. در مقابل، حسابرسی آنلاین برای آزمون و سرپرستی، کل جامعه را در نظر می گیرد. این رویه می تواند اثربخشی حسابرسی و احتمال کشف اشتباهات با اهمیت و تقلب ها را افزایش دهد (سجادی و همکاران، ۱۳۹۰).

۶- مدل و تحلیل اطلاعاتی جهت آزمون و سرپرستی:

تکنیک های آماری پایه ای مانند نسبت ، روند و تحلیل رگرسیون برای تحلیل داده در حسابرسی سنتی به کار برده می شود. در الگوی حسابرسی آنلاین، مدل داده ها و تکنیک های تحلیل داده در آمارها، گردآوری داده و تحقیقات یادگیری ماشینی باهم ادغام می شوند (همان ماخذ).

۷- گزارش : در اطلاعات تولید شده به وسیله سیستم اطلاعات حسابداری فرض شده که عاری از خطاهای بااهمیت، از قلم افتادگی و تقلب بوده مگر اینکه در گزارش حسابرسی مورد انتظار خلاف این نشان داده شود. اگر گزارش مورد انتظار نشان دهنده یک خطای با اهمیت در کنترل داخلی یا معاملات غیرعادی باشد انتظار می رود اصلاح شود تا صورت های مالی اطمینان بخش باشند. از دید حسابرس مستقل یک اظهار نظر یا گزارش غیرمشروط زمانی می تواند منتشر شود که در سیستم حسابرسی آنلاین در نمودار جعبه سیاه عاری از موارد غیرعادی و خلاف قاعده کشف نشود. اصلی ترین نقش حسابرس مستقل اعتباردهی است و این اعتبار دهی در طی زمان حسابرسی و ادامه آن، از محتویات بدون عیب و نقص در جریان حسابرسی آنلاین و آزمون های آن ناشی می شود بنابراین گزارشگری مالی و کنترل و درستی داده ها مستلزم این خواهد بود که انحراف اساسی از مقررات امروزی نداشته باشد. حسابرسی مستقل نقش رسیدگی کننده را به عهده خواهد داشت و احتمالاً یک نتیجه متفاوت از اطمینان بخشی حاصل شده را فراهم می کند.

۱۲- مراحل حسابرسی آنلاین :

مرحله اول- خودکارسازی شیوه های حسابرسی: حسابرس حدود و دامنه ی فرایند تجاری را برای به کارگیری حسابرسی آنلاین شناسایی می کند. شواهد حاکی از این است که دسترسی به داده ها باید از همان ابتدا یعنی زمان تعیین دامنه ی فرایند تجاری برای به کارگیری حسابرسی آنلاین مورد توجه قرار گیرد. هنگامی که فرایندهای مربوط شناسایی شد، حسابرس رویه های حسابرسی موجود را برای شناسایی انواع سرپرستی و کنترل های قابل خودکار آزمون می کند (الس و همکاران ۲۰۰۶: واسرهلی و همکاران، ۲۰۰۴).

مرحله دوم- مدل سازی داده ها و توسعه ی مبنای : مدل سازی داده ها برای توسعه ی الگوها مورد استفاده قرار می گیرد تا ارقام معاملات آینده و مانده حساب ها را ارزیابی کند. الگوها و مبنای ابداعی به کار رفته در برآوردها، طبقه بندی ها، تجمیع یا دسته بندی داده های حسابرسی شده ی قبلی می باشند. هدف از مدل سازی داده ها انجام محاسبات عددی و مدل های تحلیلی می باشد که ارقام معاملات آتی یا مانده حساب هایی که به عنوان ارقام غیر عادی مشخص شده اند را برآورد کند. فرایند مدل سازی داده ها عبارت است از تقسیم داده های تاریخی حسابرسی شده به دو بخش آموزش و اعتباردهی است.

مرحله سوم - تجزیه و تحلیل داده ها: تجزیه و تحلیل داده ها برای ارزیابی کنترل های داخلی ، جزئیات معاملات و مانده حساب ها در مقابل الگوها و مبنای کاربرد دارند. در بررسی های کنترلی مستمر، تحلیل های قانونمند، فعالیت های کارکنان را

Second International Conference on Management and Development Culture

در مقابل سیاست های کنترل داخلی مقایسه می شود تا هرگونه تخطی و تخلف را کشف کنند، اگر حسابرس با توضیحات و اطلاعات جمع آوری شده متقاعد شد در آن صورت می تواند به کشف اسناد و تجزیه و تحلیل آنها بپردازد. بدون وجود یک سیستم مصون ساز و مناسب، سخت افزار یا نرم افزار نمی تواند به شیوه های درست کار کند. بنابراین، حفظ سخت افزار یا نرم افزار، از نظر فیزیکی اهمیت زیادی دارد و باید داده های مربوط را از هر نوع صدمه فیزیکی که احتمال دارد به سبب استفاده نادرست، خرابکاری یا صدمه ای که بر محیط وارد می شود (مانند آتش سوزی، حرارت، رطوبت و آب) مصون داشت (آرنز و لایک، ۱۳۸۲).

مرحله چهارم - گزارش: حسابرسی آنلاین حسابرسی بر مبنای استثناست. اگر سیستم حسابرسی آنلاین هیچ استثنایی را گزارش نکند، به نظر می رسد حسابداری مربوط یا اطلاعات حسابداری فاقد اشتباهات با اهمیت، از قلم افتادگی ها و تقلب بوده است. در این حالت، گزارش یا نظراصلاح شده حسابرسی و یا سطحی از اطمینان رامی توان بیان کرد (سجادی و همکاران، ۱۳۸۹).

۱۳- الزامات حسابرسی آنلاین :

برای هدایت و پشتیبانی از حسابرسی آنلاین، باید شرایط ذیل در نظر گرفته شود:

- ۱- مشتری باید سیستمی قابل اتکا داشته باشد که به موقع موضوعات اساسی مورد نیاز حسابرس را در اختیار او قرار دهد (مارتی و گرومر، ۲۰۰۴). این سیستم باید گزارش ها را به موقع و به صورت قابل اتکا، توسط فرآیند خودکار در اختیار حسابرس قرار دهد (راماسوا می و لیونز، ۲۰۰۷).
- ۲- هدف حسابرسی باید شامل ویژگی های لازم برای هدایت حسابرسی باشد. به عنوان مثال، اگر حسابرسی بر ارزیابی کنترل داخلی تاکید دارد، باید توانایی ارزیابی این کنترل ها را نیز داشته باشد (مارتی و گرومر، ۲۰۰۴).
- ۳- حسابرس باید در سیستمهای اطلاعاتی، فناوری رایانه و موضوعات اساسی حسابرسی، تخصص داشته باشد (همان ماخذ) و از ابزارهایی استفاده کند که می تواند با سیستم شرکت ها هماهنگی داشته باشد (راماسوامی و لیونز، ۲۰۰۷).
- ۴- رویکرد خودکار حسابرسی باید اکثر شواهد مورد نیاز حسابرسی را برای اظهار نظر حسابرسی فراهم کند (مارتی و گرومر، ۲۰۰۴). همچنین درجه بالایی از کنترل برای شناسایی فرآیندها، گزارش ها و بررسی اطلاعات، لازم و ضروری است (راماسوامی و لیونز، ۲۰۰۷).
- ۵- حسابرس برای اظهار نظر باید وسیله ای قابل اطمینان برای کشف شواهد حسابرسی داشته باشد (مارتی و گرومر، ۲۰۰۴) و سیستم مشتری دارای اطلاعات منظم و دقیقی باشد که بتواند به آسانی تجزیه و تحلیل شود (راماسوامی و لیونز، ۲۰۰۷).
- ۶- حسابرس باید زمان لازم برای ارزیابی و کنترل شواهد حسابرسی را داشته باشد (مارتی و گرومر، ۲۰۰۴).
- ۷- داشتن یک مقام اجرایی بالا در سازمان مشتری برای تعریف، انجام و پشتیبانی مستمر ضروری است.

۱۴- روش تحقیق، جامعه آماری و آزمون قابلیت اطمینان پرسشنامه :

این پژوهش برای جمع آوری اطلاعات از روش کتابخانه ای و تحقیقات میدانی استفاده و از لحاظ طرح پژوهش پیمایشی و از جهت هدف کاربردی است، در آن از ابزار پرسشنامه کتبی به صورت طیف لیکرت استفاده نموده، قلمرو زمانی پژوهش مربوط به سال های ۱۳۸۸ لغایت ۱۳۹۱ و قلمرو مکانی پژوهش شامل ۳۵ دستگاه دولتی استان ایلام که دارای ردیف بودجه ای بوده اند و از محل اعتبارات ملی و استانی بودجه دریافت داشته اند. با توجه به قلمرو مکانی مورد مطالعه و محدود بودن جامعه آماری در این مقاله حجم نمونه برابر جامعه فرض شده است چون جامعه آماری عبارت است از کلیه افراد و وقایع یا چیزهای که محقق می خواهد به تحقیق در مورد آنها بپردازد به طوری که حداقل دارای یک صفت مورد نظر مشترک باشند (میری و همکاران،

Second International Conference on Management and Development Culture

(۱۳۹۱) جهت بررسی این تحقیق، از روایی محتوایی استفاده شده است منظور از روایی محتوایی آن است تاچه حد پرسشنامه توان سنجش میزان وجود اندازه صفت و خصیصه مورد نظری دارد را که برای آن طرح ریزی شده است، اندازه گیری می نماید. برای محاسبه پایایی (اعتبار) و اعتماد علمی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ به شرح زیر استفاده شده است، این روش برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه گیری به کار می رود که خصیصه مختلف را اندازه گیری می کند و یکی از شیوه های مطالعه کیفیت دقت ابزار اندازه گیری تست پرسشنامه می باشد (جواهری زاده، ۱۳۸۶، ص ۷۴) هرچه این شاخص به یک نزدیکتر باشد به معنی همبستگی درونی بالاتر و همگن تر بودن پرسش ها خواهد بود و نشان دهنده پایایی بالاست. باتوجه به خروجی نرم افزار آلفای کرونباخ استخراج شده درصد حاصل گشته است از آنجا که این خروجی از ۷۰ درصد بیشتر است حاکی از پایایی پرسشنامه است. 94/3 می باشد

$$r_a = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum j^2}{\delta^2} \right)$$

۱۵- پیشینه تحقیق:

مقالات متعددی در خصوص این پژوهش تاکنون صورت گرفته است که برخی از مقالات به شرح زیر می باشد:

۱- محمدعلی باقرپورولاشانی و سایر همکاران در سال ۱۳۸۹ به " بررسی تکنولوژی فنون و فرایند حسابرسی مستمر " پرداختند به این نتیجه رسیدند در اقتصاد بهنگام وجود اطلاعات مالی به موقع و قابل اعتماد برای انجام تصمیم گیری بسیار مهم است و عملیات حسابرسی همگام با اقتصاد بهنگام نیست و علت آن به ماهیت حسابرسی سنتی برمی گردد که زمان بر و سالانه است بنابراین تصمیم گیری ها نامطلوب می باشند.

۲- سید حسین سجادی و محسن رشیدی باغی در سال ۱۳۹۰ " تغییر از رویکرد حسابرسی سنتی به حسابرسی مستمر " مورد مطالعه قرار دادند و به این نتیجه رسیدند حسابرسی مستمر تغییر فناوری الگوی حسابرسی سنتی است و مدیران در حال حاضر کاربرد حسابرسی مستمر را به عنوان یک روش حسابرسی برای حمایت از اعتبار دهی به هنگام شروع کرده اند و الگوی حسابرسی سنتی در اقتصاد کنونی کارایی خود را از دست داده اند و تغییر در فرایند حسابرسی سنتی ضروری است.

۳- مهدی کوپایی حاجی در سال ۱۳۸۷ " حسابرسی مستمر فنون؛ مدل ها " را مورد مطالعه قرار داد که در این پژوهش بیان شده است

با عنایت به اینکه بیش از یک دهه از عمر حسابرسی مستمر نمی گذرد ولی پیشرفت سریع اطلاعات در چند سال گذشته فرایند حسابرسی را تغییر داده است و حسابرسی مستمر باعث ارتقای بهره وری، کارایی و اثربخشی عملیات حسابرسی شده که چنین امری باعث بهره مندی بازارهای مالی از اطلاعات می شود.

۴- محمد عرب مازاریزدی و سرکار خانم آزاده مداحی در سال ۱۳۸۸ " حسابرسی مستمر چیستی و چرایی " را مورد بررسی و مطالعه قرار دادند به این نتیجه رسیدند تجارت الکترونیک و فناوری اطلاعات تاثیر شگرفی بر گزارشگری شرکت ها داشته و چالش های جدید را فرار روی حسابرسان قرار داده و برای اینکه اطلاعات مالی و بی درنگ مبتنی بر اینترنت دارای ارزش باشد تصمیم گیرندگان نیاز دارند شخص ثالثی نسبت به ایمن و دقیق و قابل اتکاء بودن این اطلاعات به صورت بی درنگ تضمین نمایند.

۵- مهدی مرادی و محمد منوچهری در سال ۱۳۸۷ " حسابرسی مستمر حسابرسی آینده " را مطالعه قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که پیشرفت های فناوری هم چون تجارت الکترونیک، تبادل الکترونیک اطلاعات، اینترنت و فعالیت های تجاری فرایند ثبت وضبط اطلاعات را تغییر داده است و در یک سیستم حسابداری به موقع حسابرسان آزمون های کنترل داخلی را همزمان با آزمون های محتوای معاملات انجام می دهند تا نسبت به قابلیت اتکای سیستم حسابداری به موقع و تهیه اطلاعات مالی معتبر و موثق اطمینان حاصل کنند.

Second International Conference on Management and Development Culture

۶-محمد عرب مازار یزدی در سال ۱۳۹۰ به بررسی "تطبیق حسابداری و حسابرسی با الزامات گزارشگری مستمر برخط" پرداخته اند به این نتیجه رسیدند تغییرات در سازمان های امروزی بواسطه پیامدهای فناوری اطلاعات موجب بروز چالش های چند وجهی در برابر دست اندرکاران حرفه حسابداری و پدیدآوردگان استانداردها شده است و به قلمرو سیستم های اطلاعاتی پرداخته اند.

۱۶-آمار توصیفی سوالات عمومی:

۱-۱۶- وضعیت سابقه کاری در بین پاسخ دهندگان مورد مطالعه: نتایج به دست آمده حاکی از آن است که از بین ۱۰۰ نفر پاسخ دهنده ۷ نفر دارای سابقه کاری کمتر از ۵ سال ۲۰ نفر دارای سابقه بین ۵ تا ۱۰ سال ۱۹ نفر دارای سابقه ۱۱ تا ۱۵ سال ۲۲ نفر دارای سابقه بین ۱۶ تا ۲۰ سال و ۳۲ نفر دارای سابقه بیش از ۲۰ سال بودند.

۲-۱۶- وضعیت تحصیلی در بین پاسخ دهندگان مورد مطالعه: نتایج بدست آمده حاکی از آن است که از بین ۱۰۰ نفر پاسخ دهنده

تعداد ۱۲ نفر دارای مدرک تحصیلی دکتری، تعداد ۳۸ نفر کارشناسی ارشد، تعداد ۳۹ نفر کارشناسی و تعداد ۱۱ نفر کاردانی داشته اند. ۳-۱۶- وضعیت جنسیت در بین پاسخ دهندگان مورد مطالعه: اطلاعات استخراج شده از سوالات پرسشنامه به ما نشان می دهد که از ۱۰۰ پرسشنامه دریافتی ۲۶ پرسشنامه توسط زنان و ۷۴ پرسشنامه توسط مردان تکمیل گردیده است.

۱۷-تجزیه و تحلیل آزمون فرضیات تحقیق :

فرضیات این تحقیق با استفاده از روش کای دومحاسبه شده و مورد بررسی قرار گرفته است و نتایج آن به شرح جدول ذیل می باشد.

فرضیه اول

مقیاس	FO	Fei	Fo - Fei	(Fo - Fei) ²	$\frac{(Fo - Fei)^2}{Fei}$
خیلی کم	۱۹	۱۲۰	-۱۰۱	۱۰۲۰۱	۸۵
کم	۳۸	۱۲۰	-۸۲	۶۷۲۴	۵۶/۰۳
متوسط	۱۲۰	۱۲۰	۰	۰	۰
زیاد	۲۱۹	۱۲۰	۹۹	۹۸۰۱	۸۱/۶۷
خیلی زیاد	۲۰۷	۱۲۰	۸۷	۷۵۶۹	۵۸/۸
جمع کل	۶۰۰	۶۰۰	-	۳۳۷۸۲	۲۸۱/۵

H₀: زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی نیست.

H₁: زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است.

$$d.f = k - 1$$

$$\text{درجه آزادی} = 100 - 1 = 99$$

$$\{d.f = 3 = X^2 = 123/271\} \text{ آماره جدول یاناحیه بحرانی}$$

$$\alpha = 0.05$$

$$x_0^2 = \sum \frac{(oi - ei)^2}{ei} = 281/5$$

$$x_0^2 > x(1 - a).(k - 1)$$

تصمیم گیری:

Second International Conference on Management and Development Culture

تفسیر: چون مقدار آماره آزمون (X^2) کای دو محاسبه شده $(X^2 = 277/75)$ از مقدار آماره جدول $(X_{0.95,16}^2 = 123/171)$ بزرگتر است بنابراین در سطح خطای ۵٪ فرض H_0 رد می شود و فرض H_1 پذیرفته می شود یعنی در سطح اطمینان ۹۵٪ می توان پذیرفت زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است پس برای انجام حسابرسی مستمر کیفیت خدمات اینترنت و اینترنت باید در سطح بالایی قرار داشته باشد تا گامی مهم جهت اجرایی شدن حسابرسی آنلاین برداشته شود.

فرضیه دوم

مقیاس	FO	Fei	$Fo - Fei$	$(Fo - Fei)^2$	$\frac{(Fo - Fei)^2}{Fei}$
خیلی کم	۳۱	۱۰۰	-۶۹	۴۷۶۱	۴۷/۶۱
کم	۳۱	۱۰۰	-۶۹	۴۷۶۱	۴۷/۶۱
متوسط	۱۲۲	۱۰۰	۲۲	۴۸۴	۴/۸۴
زیاد	۱۶۲	۱۰۰	۶۲	۳۸۴۴	۳۸/۴۴
خیلی زیاد	۱۵۴	۱۰۰	۵۴	۲۹۱۶	۲۹/۱۶
جمع کل	۵۰۰	۵۰۰	-	۱۶۷۶۶	۱۶۷/۶۶

H_0 : تضمین امنیت اطلاعات از سوی شرکت های امنیت اطلاعات الکترونیکی باعث روی آوردن مدیران مالی به تبادل اطلاعات الکترونیکی نمی گردد.

H_1 : تضمین امنیت اطلاعات از سوی شرکت های امنیت اطلاعات الکترونیکی باعث روی آوردن مدیران مالی به تبادل اطلاعات الکترونیکی می گردد.

$d.f = k - 1$

$(100 - 1) = 99$ - درجه آزادی

$$\alpha = 0.05$$

$$\{d.f = 3 = X^2 = 123/271\}$$
 آماره جدول یا ناحیه بحرانی

$$x_0^2 = \sum \frac{(oi - ei)^2}{ei} = 167/66 = \text{آماره آزمون}$$

$$x_0^2 > x(1 - \alpha) \cdot (k - 1) \Rightarrow RH_0$$

تفسیر: چون مقدار آماره آزمون (X^2) کای دو محاسبه شده $(X^2 = 167/66)$ از مقدار آماره جدول $(X_{0.95,16}^2 = 123/271)$ بزرگتر است بنابراین در سطح خطای ۵٪ فرض H_0 رد می شود و فرض H_1 پذیرفته می شود یعنی در سطح اطمینان ۹۵٪ می توان پذیرفت عدم تضمین امنیت مبادله الکترونیکی داده ها باعث روی آوردن مدیران مالی به تبادل اطلاعات الکترونیکی می گردد مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است.

فرضیه سوم

مقیاس	FO	Fei	$Fo - Fei$	$(Fo - Fei)^2$	$\frac{(Fo - Fei)^2}{Fei}$
خیلی کم	۱۷	۱۴۰	-۱۲۳	۱۵۱۲۹	۱۰۸/۰۶
کم	۴۶	۱۴۰	-۹۴	۸۸۳۶	۶۳/۱۱
متوسط	۱۳۰	۱۴۰	-۱۰	۱۰۰	۰/۷۲
زیاد	۲۴۰	۱۴۰	۱۰۰	۱۰۰۰۰	۷۱/۴

Second International Conference on Management and Development Culture

115/3	16129	۱۲۷	۱۴۰	۲۷۶	خیلی زیاد
358/	50/94	-	۷۰۰	۷۰۰	جمع کل

H₀: مدیران مالی انجام هزینه های اضافی برای استقرار نظارت الکترونیکی در استان را به صرفه می دانند.

H₁: مدیران مالی انجام هزینه های اضافی برای استقرار نظارت الکترونیکی در استان را به صرفه نمی دانند.

$$d.f=k-1$$

درجه آزادی=(100-1)=99

$$\alpha = 0.05$$

{d.f=3 = X² = ۲۷۱/۱۲۳} آماره جدول یا ناحیه بحرانی

$$\text{آماره آزمون} = x_0^2 = \sum \frac{(oi - ei)^2}{ei} = 358/5$$

$$x_0^2 > x(1-a).(k-1) \Rightarrow RH_0$$

تفسیر: چون مقدار آماره آزمون (X²) محاسبه شده (X² = 358/5) از مقدار ناحیه بحرانی یا آماره جدول (123/271) =

X_{0.95, 16}² بزرگتر است بنابراین با در نظر گرفتن سطح خطای ۵٪ فرض H₀ رد و فرض H₁ پذیرفته می شود یعنی با اطمینان ۹۵٪ می توان گفت انجام هزینه های اضافی برای استقرار نظارت الکترونیکی در استان را به صرفه نمی دانند بنابراین پرهزینه بودن پیاده سازی سایت نظارت الکترونیکی مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است.

فرضیه چهارم.

مقیاس	FO	Fei	Fo - Fei	(Fo - Fei) ²	$\frac{(Fo - Fei)^2}{Fei}$
خیلی کم	۳۱	۱۴۰	-۱۰۹	۱۱۸۸۱	۸۴/۸۶
کم	۶۷	۱۴۰	-۷۳	۵۳۲۹	۳۸/۰۶
متوسط	۱۵۱	۱۴۰	۱۱	۱۲۱	0/865
زیاد	۲۴۱	۱۴۰	۱۰۱	۱۰۲۰۱	72/87
خیلی زیاد	۲۰۹	۱۴۰	۶۹	۴۷۶۱	34
جمع کل	۷۰۰	۷۰۰	-	۳۲۲۹۳	230/66

H₀: نداشتن دانش فنی کافی مدیران و کادر مالی در دستگاه دولتی مانع از اجرایی این سیستم در دستگاه های دولتی نیست.

H₁: نداشتن دانش فنی کافی مدیران و کادر مالی در دستگاه دولتی مانع از اجرایی این سیستم در دستگاه های دولتی است.

$$d.f=(k-1)$$

$$\alpha = 0.05$$

$$\alpha = 0.05$$

{d.f=3 = X² = 123/271} آماره جدول یا ناحیه بحرانی

$$\text{آماره آزمون} = x_0^2 = \sum \frac{(oi - ei)^2}{ei} = 230/66$$

$$x_0^2 > x(1-a).(k-1) \Rightarrow RH_0$$

تفسیر: چون مقدار آماره آزمون (X²) محاسبه شده (X² = 230/63) از مقدار ناحیه بحرانی یا آماره جدول (123/271) =

X_{0.95, 16}² بزرگتر است بنابراین با در نظر گرفتن سطح خطای ۵٪ فرض H₀ رد و فرض H₁ پذیرفته می شود یعنی با اطمینان

Second International Conference on Management and Development Culture

۹۵٪ می توان گفت نداشتن دانش فنی کافی مدیران و کادر مالی در دستگاه دولتی مانع از اجرایی این سیستم در دستگاه های دولتی است.

آزمون فرضیات تحقیق با استفاده آزمون binomial.

آزمون فوق با test prop ۰,۶ و cut point ۳ انجام گردیده است. زیرا با توجه به اینکه طیف لیکرت (خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم، خیلی کم) به صورت اعداد ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ درآمده است بنابراین فقط اعداد ۵ و ۴ جهت تأیید فرضیات مد نظر است. بنابراین گروه اول کوچکتر یا مساوی ۳ و گروه دوم بزرگتر از ۳ تعیین گردیده است.
آزمون فرضیه اول:

Binomial Test

	Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Asymp. Sig. (1-tailed)
farze1	Group 1	۱۷۷	۲۹/۵	.6	.000 ^{a,b}
	Group 2	۴۲۳	۷۰/۵		
	Total	۶۰۰	۱		

a. Alternative hypothesis states that the proportion of cases in the first group < .6.

b. Based on Z Approximation.

نتایج فوق نشان می دهد که به طور کلی ۷۰/۵ درصد از پاسخ های داده شده به این سؤالات در جهت تأیید فرضیه فوق و ۲۹/۵ درصد در جهت رد آن بوده است. سطح معنی داری آزمون یکسان بودن این دو گروه تا دو رقم اعشار صفر است یعنی اینکه فرض یکسان بودن این دو گروه با نوان بالایی رد می شود. به عبارت دیگر با قدرت تمام می توان پذیرفت که مجموع پاسخ ها به سؤالات در جهت تأیید فرضیه یک بوده است.

آزمون فرضیه دوم:

Binomial Test

	Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Asymp. Sig. (1-tailed)
farze2	Group 1	۱۸۴	۳۶/۸	.6	.000 ^{a,b}
	Group 2	۳۱۶	۶۳/۲		
	Total	۵۰۰	۱		

a. Alternative hypothesis states that the proportion of cases in the first group < .6.

b. Based on Z Approximation.

نتایج فوق نشان می دهد که به طور کلی ۶۳/۲ درصد از پاسخ های داده شده به این سؤالات در جهت تأیید فرضیه فوق و ۳۶/۸ درصد در جهت رد آن بوده است. سطح معنی داری آزمون یکسان بودن این دو گروه تا دو رقم اعشار صفر است یعنی اینکه فرض یکسان بودن این دو گروه با نوان بالایی رد می شود. به عبارت دیگر با توان بالایی می توان پذیرفت که مجموع پاسخ ها به سؤالات در جهت تأیید فرضیه یک بوده است.

Second International Conference on Management and Development Culture

آزمون فرضیه سوم :

Binomial Test

	Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Asymp. Sig. (1-tailed)
Group 1	<= 3	۱۹۳	۲۷/۶	.6	.000 ^{a,b}
farze3 Group 2	> 3	۵۰۷	۷۲/۴		
Total		۷۰۰	۱		

a. Alternative hypothesis states that the proportion of cases in the first group < .6.

b. Based on Z Approximation.

نتایج فوق نشان می دهد که به طور کلی ۷۲/۴ درصد از پاسخ های داده شده به این سؤالات در جهت تأیید فرضیه فوق و ۲۷/۶ درصد در جهت رد آن بوده است . سطح معنی داری آزمون یکسان بودن این دو گروه تا دو رقم اعشار صفر است (asymp sig) . یعنی اینکه فرض یکسان بودن این دو گروه با نوان بالایی رد می شود . به عبارت دیگر با توان بالایی می توان پذیرفت که مجموع پاسخ ها به سؤالات در جهت تأیید فرضیه یک بوده است .

آزمون فرضیه چهارم :

Binomial Test

	Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Asymp. Sig. (1-tailed)
Group 1	<= 3	249	۳۵/۴	.6	.000 ^{a,b}
farze4 Group 2	> 3	۴۵۲	۶۴/۶		
Total		۷۰۰	۱		

a. Alternative hypothesis states that the proportion of cases in the first group < .6.

b. Based on Z Approximation.

نتایج فوق نشان می دهد که به طور کلی ۶۴/۶ درصد از پاسخ های داده شده به این سؤالات در جهت تأیید فرضیه فوق و ۳۵/۴ درصد در جهت رد آن بوده است . سطح معنی داری آزمون یکسان بودن این دو گروه تا دو رقم اعشار صفر است (asymp sig) . یعنی اینکه فرض یکسان بودن این دو گروه با نوان بالایی رد می شود . به عبارت دیگر با توان بالایی می توان پذیرفت که مجموع پاسخ ها به سؤالات در جهت تأیید فرضیه یک بوده است.

آزمون فریدمن:

برای مشخص شدن میزان هم بستگی، و درجه ی تاثیرگذاری فرضیات از آزمون ناپارامتری "فریدمن" استفاده شده است. "آزمون فریدمن" درصدد است تا بداند آیا مجموع رتبه های فرضیات با چیزی که مورد انتظار می باشد بسیار متفاوت است یا خیر. اگر تفاوت زیادی بین فرضیات مورد مطالعه وجود نداشته باشد، در این صورت مجموع رتبه ها کم و پیش یکسان خواهد بود. در این قسمت فرضیات تحقیق با استفاده از آزمون رتبه ای فریدمن مورد آزمایش قرار گرفته اند تا بر اساس رتبه کسب شده رتبه بندی شوند که نتایج آزمون به شرح جدول زیر می باشد.

Second International Conference on Management and Development Culture

رتبه	میانگین رتبه ها	مقیاس ها	فرضیه ها
دوم	3/917	" زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است "	فرضیه اول
چهارم	3/754	" عدم کنترل امنیت مبادله الکترونیکی داده ها مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است "	فرضیه دوم
اول	3/991	" پرهزینه بودن پیاده سازی سایت نظارت الکترونیکی مانع از اجرای این سیستم در دستگاه های دولتی است "	فرضیه سوم
سوم	3/757	" نداشتن دانش فنی کافی مدیران و کادر مالی در دستگاه دولتی مانع از اجرایی این سیستم در دستگاه های دولتی است "	فرضیه چهارم

۱۸- نتیجه گیری:

هم اکنون حسابرسی رعایت دستگاه های دولتی آنقدر نابهنگام و دیر اجرا می شود که نمی تواند از معاملات فریب آمیز جلوگیری کند اگر صدور سند حسابداری به صورت آنلاین و بدون درنگ انجام شود لازم است حسابرسی به صورت آنلاین و بدون درنگ و بهنگام^۷ اجرا شود (اونیونز، ۲۰۰۳). در این راستا حسابرسی آنلاین مدعی است که دستگاه های دولتی را کارآمدتر و پاسخگوتر ساخته و همچنین باعث شفافیت صورت های مالی جهت استفاده از قابلیت های فناوری اطلاعات و ارتباطات در عرصه نظارت الکترونیکی، افزایش سرعت، دقت، صحت اطلاعات، تسهیل در تجزیه و تحلیل و استنتاج از نحوه عملکرد دستگاه دولتی شده است. سیستم های سنتی با ظهور فناوری جدید بتدریج اعتبار خود را از دست داده اند، کیفیت اطلاعات حاصل از آنها در نتیجه کیفیت تصمیم گیری ها تنزل یافته است. دینفعان اطلاعات مالی، دیگر با گزارش های سالانه و با تاخیر قانع نمی شوند و انتظار تحولات اساسی در حسابرسی اطلاعات مالی دارند آنها به دنبال اعتباردهی مستمر حسابرسان به اطلاعات مالی منتشر شده توسط شرکت هستند که تمام این موارد تنها توسط فرآیند حسابرسی آنلاین محقق می شود (جامعی و همکاران، ۱۳۹۱). در عصر الکترونیک و با استفاده از فناوری اطلاعات، تمام فعالیت های تجاری تحت تأثیر قرار می گیرد و بدون استفاده از هرگونه ثبت دفتری (استفاده از مستندات کاغذی) تمام فعالیت های تجاری ثبت و ضبط می گردند و واحدهای تجاری قادرند تا با استفاده از مبنایی به موقع و برخط به ارائه اطلاعات مالی خود بپردازند (معیری، ۱۳۸۸). دیوان محاسبات کشور به منظور بهبود روش های حسابرسی، برای برقراری هر چه بهتر نظم و انضباط مالی در کشور اجرای سامانه نظارت الکترونیکی را سرلوحه خود قرار داده به طوری که حسابرسی نظارت الکترونیکی، به عنوان پارادیمی جدید در رسیدگی های نوین و حسابرسی تحلیلی دیوان محاسبات کشور قرار گیرد. امروزه یکی از ویژگی های اداره مطلوب کشورها، اجرا و تحقق قوانین در جهت توسعه کشور با به کارگیری بهینه منابع مالی برای تامین نیازهای اولویت دار، همراه با نظارت کامل و دقیق است.

نتیجه تحلیل نتایج در مورد فرضیه اول:

با توجه به تجزیه و تحلیل آماری، فرضیه اول مورد قبول قرار گرفته یعنی بین زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی و اجرای حسابرسی آنلاین در دستگاه های دولتی رابطه معناداری وجود دارد و نتایج آزمون فرضیه در سطح اطمینان ۹۵٪ درصد صورت گرفته است نشان می دهد زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی مانع از اجرای حسابرسی آنلاین شده است.

نتیجه تحلیل نتایج در مورد فرضیه دوم:

Second International Conference on Management and Development Culture

با توجه به تجزیه و تحلیل آماری ، فرضیه دوم کنترل امنیت مبادله الکترونیکی داده ها مورد قبول قرار گرفته نتایج آزمون فرضیه دوم در سطح اطمینان ۹۵٪. نشان می دهد که داشتن کنترل بر مبادله الکترونیکی داده ها بر عدم اجرای حسابرسی آنلاین در فضای مجازی موثر است.

نتیجه تحلیل نتایج در مورد فرضیه سوم:

با توجه به تجزیه و تحلیل آماری ، فرضیه سوم مورد قبول قرار گرفته یعنی تغییر سیستم از حسابرسی سنتی به حسابرسی آنلاین پرهزینه خواهد بود و نتایج آزمون فرضیه سوم که در سطح خطای ۹۵ درصد صورت گرفته است نشان می دهد که پرهزینه بودن بسترسازی ، ارتقا سیستم های کامپیوتری ، پیاده سازی سایت نظارت الکترونیکی از طریق فیبر نوری و شبکه مجازی مانع از اجرای حسابرسی آنلاین در دستگاه های دولتی است.

نتیجه تحلیل نتایج در مورد فرضیه چهارم:

با توجه به تجزیه و تحلیل آماری فرضیه چهارم مورد قبول قرار گرفته یعنی نداشتن دانش کافی مدیران و کادر مالی دستگاه های اجرایی با سیستم حسابرسی آنلاین مانع از اجرای این سیستم است. یعنی نتایج آزمون فرضیه چهارم در سطح خطای ۹۵٪ درصد نشان می دهد که کارمندان می توانند با کمترین آموزش با سیستم حسابداری سنتی کارکنند در حالی که سیستم مبتنی بر حسابرسی آنلاین نیاز به حسابداران و حسابرسان آموزش دیده دارد چون پیچیدگی موجود در تکنولوژی پردازش اطلاعات به پرسنل بسیار ماهر برای توسعه ، اصلاح ، نگهداری و استفاده از سیستم کامپیوتری مورد نیاز است.

۱۹-پیشنهادات :

با توجه به تجزیه و تحلیل فرضیه اول از آنجا که زیر ساخت های ارتباطی و شبکه های مجازی مانع از اجرای حسابرسی آنلاین شده است پیشنهاد می شود اگر اعتبار لازم جهت تهیه و تولید سیستم های نرم افزاری حسابداری و زیرساخت های حسابرسی آنلاین با قابلیت ها و استانداردهای لازم ، به وسیله یک شرکت مجرب و متخصص در این امر با ارائه خدمات پشتیبانی با کیفیت در سطح کشور ایجاد گردد می تواند بر اجرای حسابرسی آنلاین و افزایش کیفیت گزارش های حسابرسی دستگاه های دولتی موثر باشد.

با توجه به تجزیه و تحلیل آماری فرضیه سوم پیشنهاد می گردد اگر دولت بودجه لازم جهت برقراری پیاده سازی سایت نظارت الکترونیکی از طریق فیبر نوری و شبکه مجازی تامین کند اجرای حسابرسی آنلاین که معیار بهتری از اثربخشی و کارایی است می تواند از اختلاس های کلان اقتصادی با اجرای حسابرسی آنلاین جلوگیری نمود.

با توجه به تجزیه و تحلیل فرضیه چهارم پیشنهاد می گردد برای اینکه دانش فنی مدیران در دستگاه های دولتی در سطح مطلوب باشد موارد زیر انجام پذیرند:

- بهبود نظام آموزشی سازمان های دولتی جهت ارتقا دانش فنی و تخصصی کارکنان در خصوص ارائه خدمات الکترونیکی .
- آموزش جهت نحوه ثبت اطلاعات از طریق کانال های الکترونیکی .
- تشکیل کار گروهی با اعضای متخصص و مجرب در امر حسابرسی آنلاین جهت ارائه آموزش لازم و مناسب به پرسنل مالی ستاد و واحدهای تابعه.
- حمایت و توجه مدیران به استفاده از تکنولوژی در فرایند حسابرسی و به کارگیری شیوه های نوین حسابرسی به جای شیوه های سنتی .
- در انتخاب مدیران و کادر مالی دستگاه های دولتی جهت مسئولیت ، دانش افراد از ملاک های انتخاب باشد و حتی الامکان از افرادی که سطح علمی و دانش پایینی برخوردارند برای این سمت ها انتخاب نشود.

Second International Conference on Management and Development Culture

- ایجاد مرکز پژوهشی در دستگاه های دولتی و استفاده از پژوهشگران امور مالی و حسابداری و حمایت آنان جهت انجام تحقیق در مورد حسابداری آنلاین.

- عزم مسئولین ارشد کشور برای مبارزه با مفاسد اقتصادی.

- نتایج فرضیه نشان می دهد با وجود پایین بودن سطح علمی اکثر مدیران، علاقه و تمایل نسبتاً زیادی برای انجام این نوع حسابداری دارند بنابراین پیشنهاد می گردد با کمک تشکل های حرفه ای از جمله جامعه حسابداران رسمی، سازمان حسابداری، سازمان بازرسی، دیوان محاسبات و مراجع علمی دانشگاهی جهت ایجاد زمینه مناسب ارتقا و دانش مهارت کارکنان دستگاه های دولتی تدابیر لازم اتخاذ شود.

۲۰- موانع و محدودیت های اجرای تحقیق :

با توجه به اینکه کمتر تحقیق علمی بدون مانع و مشکلات انجام می شود یقیناً در طول انجام تحقیق با انواع موانع، مشکلات و محدودیت ها روبرو می شویم، بخصوص در کشور ما که متأسفانه موانع و محدودیت های فنی در برخی موارد، بی مورد نیز وجود دارد که روند کند ساخته و کاملاً مانع از رسیدن نتیجه واقعی و صحیح می شود که روند تحقیق را به چالش می کشاند بنابراین محقق از این قاعده مستثنی نبوده و به بعضی از آنها اشاره می گردد.

۱- عدم همکاری برخی از کارکنان و دستگاه های دولتی مورد بررسی .

۲- ناآگاهی و بی اطلاعی کارمندان دولت در خصوص استفاده از حسابداری آنلاین .

۳- عدم همکاری اساتید و خبرگان در ارائه نظرات در خصوص روایی پرسشنامه اولیه تحقیق.

۵- در این پژوهش تنها دیدگاه ذیحسابان، مدیران، حسابرسان، مدیران مالی و کارشناسان مسئول بودجه دستگاه های دولتی در خصوص الزامات استقرار حسابداری آنلاین مورد بررسی قرار گرفته لذا عدم گسترده تر بودن پژوهش از محدودیت های پژوهش می باشد.

۶- احتمال عدم تعمیم پذیری نتایج به آن دسته از حسابرسان که نمونه آنان در جامعه حضور نداشته وجود دارد همچنین عدم دریافت پاسخ به پرسشنامه از طرف آن تعداد از حسابرسان که در نمونه آماری وجود داشته اند ولی در تکمیل پرسشنامه همکاری نکرده اند ممکن است تعمیم پذیری نتایج حاصله را محدود نماید.

۲۱- پیشنهاد برای تحقیقات آتی :

۱- در خصوص مزایا و معایب حسابداری آنلاین نسبت به دیگر روش های حسابداری در دستگاه های دولتی تحقیقی انجام گیرد.

۲- ارزیابی اثرات تغییر حسابداری به حسابداری آنلاین در دستگاه های دولتی و ارائه گزارش های مالی .

۳- بررسی تاثیر حسابداری آنلاین بر کاهش هزینه و تخلفات مالی در دستگاه های دولتی .

۴- امکان سنجی کاربرد حسابداری آنلاین در دستگاه های دولتی .

۵- بررسی تاثیر کیفیت حسابداری آنلاین بر عدم اطمینان اطلاعاتی در شبکه مجازی .

۶- بررسی تطبیقی نحوه اجرایی حسابداری آنلاین در کشورهای پیشرو در این زمینه با اجرای حسابداری آنلاین در ایران.

۷- بررسی تاثیر اجرای حسابداری آنلاین بر کیفیت و پاسخگویی مدیران دستگاه های دولتی نسبت به روش حسابداری سنتی .

۸- بررسی امکان تدوین استانداردهای حرفه حسابداری آنلاین و بهنگام متناسب با شرایط دستگاه های دولتی .

۹- بررسی رابطه حسابداری آنلاین و کیفیت گزارش های حسابداری.

پی نوشتها:

1-Electronic data interchange

2-Online auditing

3-Enron

Second International Conference on Management and Development Culture

4-Worldcom

5-Ahold

6- Continuous auditing

7-Real- time

منابع و مأخذ

الف) منابع فارسی:

- 1- آذر، عادل و مومنی، منصور (۱۳۸۷)، "تحلیل آماری"، چاپ دوم، انتشارات سمت.
- 2- آرنز، آلوی و لایک، جیمز (۱۳۸۲)، "حسابرسی رویکردی یکپارچه"، ترجمه علی پارساییان، انتشارات ترمه
- 3- ابراهیمی، ابراهیم (۱۳۹۰)، "فناوری حسابرسی: حسابرسی مستمر برخط"، مجله حسابدار، شماره ۲۳۰.
- 4- اعتمادی، حسین والهی، شعبان و حسین آقایی، کامران (۱۳۸۵)، "بررسی تاثیر فناوری اطلاعات بر ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری" مجله بررسی های حسابداری و حسابرسی، سال سیزدهم، شماره ۴۳.
- 5- الهی، شعبان و آذر، عادل (۱۳۷۸)، "سیستم های هوشمند اطلاعاتی مدیریت رویکرد فازی -عصبی"، فصلنامه علمی پژوهشی مدرس، شماره ۱.
- 6- باقرپورولاشانی، محمدعلی و شربت اوغلی، احمد و جهانبانی، مصطفی و ظفر زاده، سمیه (۱۳۹۱)، "تکنولوژی وفنون و فرایند حسابرسی مستمر"، حسابدر رسمی، شماره ۳۰.
- 7- جامعی، رضا و رضایی، حمید رضا و سلطان زاده، محمد رسول (۱۳۹۱)، "جایگاه حسابرسی مستمر درآموزش و سازمان های اقتصادی"، همایش ملی حسابداران ایران.
- 8- جواهری زاده، ناصر (۱۳۸۶)، "راهنمای تهیه و تدوین پژوهش"، چاپ اول انتشارات چاپخانه آفتاب.
- 9- خاکی، غلام رضا (۱۳۸۷)، "روش تحقیق با رویکرد پایان نامه نویسی"، چاپ چهارم انتشارات بازتاب.
- 10- دلاور، علی (۱۳۸۴)، "مبانی نظری و علمی پژوهشی در علوم انسانی"، چاپ چهارم انتشارات رشد.
- 11- رحیمیان، نظام الدین (۱۳۷۷)، "نقش فناوری اطلاعات در حسابرسی"، ماهنامه حسابدار، سال سیزدهم، شماره ۱۳۱.
- 12- سجادی، سید حسین، و رشیدی دباغی، محسن (۱۳۸۹)، "تغییر از رویکردحسابرسی سنتی به حسابرسی مستمر"، ماهنامه حسابدار رسمی، شماره ۳۰.
- 13- طباطباییان، مریم السادات (۱۳۹۱)، "حسابرسی مستمر در عصر فناوری اطلاعات"، همایش ملی حسابداران ایران.
- 14- عرب مازار یزدی، محمد (۱۳۸۹)، "تطبیق حسابداری و حسابرسی با الزامات گزارشگری مستمر برخط"، مجله حسابدار، سال بیستم، شماره ۱۷۳.
- 15- عرب مازار یزدی، محمد و پورسیف، اعظم و شهری، مریم (۱۳۸۷)، "حسابرسی مستمر در عصر فناوری اطلاعات"، ماهنامه حسابدار، سال بیست و دوم شماره ۱۹۴.
- 16- فرقاندوست حقیقی، کامبیز (۱۳۸۵)، "حسابرسی مستمر: کشف یک مفهوم"، فصلنامه تحلیلی، اطلاع رسانی و پژوهشی حسابرس، شماره ۳۵، انتشارات دیوان محاسبات کشور.
- 17- قنبریان، رضا (۱۳۹۰)، "حسابرسی مستمر"، مجله حسابدار، شماره ۲۲۹، ویژه نامه نوروز، شماره ۲۲۹.
- 18- کردستانی، غلام رضا و رحیمی، مصطفی (۱۳۸۸)، "حسابرسی مستمر زبان گزارشگری تجاری توسعه پذیر"، ماهنامه حسابدار رسمی، شماره ۸.
- 19- کوپائی حاجی، مهدی (۱۳۸۷)، "حسابرسی مستمر: فنون ها و مدل ها"، دانش حسابرسی، شماره ۲۷، انتشارات دیوان محاسبات کشور.
- 20- مرادی، مهدی و منوچهری محمد (۱۳۸۷)، "حسابرسی مستمر: حسابرسی آینده"، دانش حسابرسی، شماره ۲۷، انتشارات دیوان محاسبات کشور.
- 21- مهدوی، حسین و موسوی نژاد، سید روح اله (۱۳۸۹)، "بررسی تجارت الکترونیک، اثرات و نحوه عمل"، فصلنامه دانش حسابرسی، سال دهم، شماره ۱، انتشارات دیوان محاسبات کشور.
- 22- ودیعی، محمدحسین و موسوی نژاد، روح اله (۱۳۸۷)، "حسابرسی در عصر الکترونیک"، فصلنامه حسابرس، شماره ۴۱.

ب) منابع لاتین:

Second International Conference on Management and Development Culture

1. Biers taker, J.L., Burnaby, P., & Hass, S. (2003) Recent anges in Internal " Auditors' Use of " Auditors' Use of Technology". Internal Auditing, 18.4, 3945-
2. Bierstaker JL. Burnaby p. Thibodeau J. The impact of infor-mation Technology on the audit Process: an assessment of the state of the art and implications for the future Managerial Auditing Journal 2001.
3. J.D. Warren ,X.L. Parker.(2003). "countinuous Auditing :Potential for internal Audi tors" The Institute of Internal Auditors Research Foundation, Florida.
4. Kogan, A., Sudit, E.F & Vasarhelyi, M. (2003) "AContinuous Online Auditing: An Evolution". Journal of Information Systems, Vol.13, No.2
5. Kogan, A., Sudit, E.F & Vasarhelyi, M. (1999). "Continuous online auditing: A program of research" .Journal of Information Systems (fall): 87103-.
6. Ho Wu Chien, Yuejen E. Shao, Bih-yih HO , Tsair-Yuan Chang(2008). "On an Agent-bssed Architecture for Collaborative Countinuous Auditing ". IEE Explore, PP.355-360.
7. HOFFER, R.M(2007). "The value of Continuous Auditing ". EDPACS, vol.35, NO.6, pp.1-18.
8. M. A. Vasarhelyi, M. G. Alles, A. Kogan. (2003). "Principles of analytic monitoring for continuous assurance". in: Proceedings of the Fifth Continuous Auditing Symposium held at Rutgers Business School
9. Murthy Uday S ,Groomer s. Michael(2004). "Continuous Auditing Web services Model for XML-Based Accounting System". International Journal of Accounting Information System, NO,5.
10. Ramaswamy.V, and J. Leavins (2007). "Continuous Auditing Digital Analysis, and Benford s Law". Internal Auditing, Vol.16, No.4.
11. R. L. Onions. (2003). "Towards a paradigm for continuous auditing". University of Salford, United Kingdo.
12. R.L. Onions.(2003). "Towards a paradigm for continous auditing tech nologies and models: A discussion" .computers& security 25.
13. Seen Chen, "Continuous Auditing: Risks, Challes and op- Portunities". The International Journal of Applied Management and Technology, Volume 1.
14. S. Flowerday, A.W. Blundell, R. Von Solms. (2006). "Continuous auditing technologies and models: A
15. The Canadian Institute of Chartered Accountants CICA /1999 ,Research Report: Continuous Auditing.
16. Warren, J. D & Smith, Jr. M., Continuous Auditing: an Effective Tool for Internal Auditors, Internal Auditing, ABI/INFORM Global, Mar./Aper 2006.